

การเปรียบเทียบคำลักษณนามภาษาจีนกับคำลักษณนาม
ภาษาไทยที่ใช้ร่วมกับคำนามใหม่

A Comparison of Chinese and Thai Classifiers
and New Nouns Collocations

ศิริสา ชलयานานนท์*

Sirasa Chalainanont

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของการใช้คำลักษณนามภาษาจีนและภาษาไทยร่วมกับคำนามใหม่ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Comparative Analysis) และใช้แบบจำลองแสดงระบบการแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามของ จางเชิง (张赫, 2009) ผู้วิจัยได้ศึกษาคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามใหม่ จำนวน 30 คำ โดยแบ่งประเภทของคำนามใหม่เป็น 6 ประเภท ดังนี้ 1) ประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ 2) ประเภทอินเทอร์เน็ต 3) ประเภทโทรศัพท์มือถือ 4) ประเภทบุคคล 5) ประเภทสถานที่ และ 6) ประเภทยานพาหนะ ผลการศึกษาพบว่าคำลักษณนามทั้งภาษาไทยและภาษาจีนเพียงคำเดียวสามารถนำไปใช้ได้

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา sirasa_c@yahoo.com

กับคำนามใหม่ได้หลายประเภท คำลักษณนามภาษาจีนหลายคำสามารถใช้กับคำนามใหม่ที่เป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตก็ได้ ในขณะที่ภาษาไทยจะแบ่งแยกการใช้คำลักษณนามกับสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น การใช้คำลักษณนามภาษาจีนจึงค่อนข้างยืดหยุ่นมากกว่าภาษาไทย ภาษาไทยมักใช้คำลักษณนามเป็นคำเดียวกันกับคำนามที่ทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษตามชื่อเรียกคำนามใหม่นั้นๆ แต่ภาษาจีนจะใช้คำลักษณนามภาษาจีนกับคำนามใหม่แทนที่จะใช้คำนามที่ทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษตามชื่อเรียกคำนามดังกล่าวเป็นคำลักษณนาม

คำสำคัญ: 1. คำนามใหม่ 2. คำลักษณนามภาษาจีน 3. คำลักษณนามภาษาไทย 4. คำลักษณนาม 5. การเปรียบเทียบการใช้คำลักษณนาม

Abstract

This research focused on a comparison of Chinese and Thai classifiers and new nouns collocations in order to find their similarities and the differences. The Comparative Analysis and Zhang Cheng Model (张赫, 2009) of noun classification were applied to analyze the classifier usage. The researcher collected 30 new nouns and divided them into 6 categories:

1) computer and accessories; 2) Internet; 3) smart phone; 4) people; 5) places; and 6) transportation. The results showed that both Thai and Chinese classifiers could be matched with many kinds of new nouns. Chinese classifiers could be matched with many new nouns both living and non-living ones while Thai classifiers were clearly divided according to their usage between living and non-living things. Therefore, the Chinese classifiers usage was more flexible. Thai usually used the English names of some new nouns as their classifiers but Chinese classifiers were used with new nouns rather than using their English names as classifiers.

Keywords: 1. new nouns 2. Chinese classifiers 3. Thai classifiers
4. classifier comparison 5. classifier collocation

บทนำ

คำลักษณนาม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในโครงสร้างภาษา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 ให้ความหมายของคำลักษณนามไว้ว่า “เป็นคำที่บอกลักษณะและชนิด หรือประเภทของคำนามนั้น เพื่อจะให้เราทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร” คำลักษณนามใช้ควบคู่กับคำนามเมื่อเอ่ยถึงคำนามนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องการจะบอกจำนวนของคำนาม จะต้องมีการใช้คำลักษณนามควบคู่กับคำนามเสมอ คำลักษณนามเป็นส่วนช่วยเติมเต็มคำนาม การใช้ลักษณนามที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญ ภาษาไทยและภาษาจีนต่างก็มีคำลักษณนามที่หลากหลาย และมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน อีกทั้งโครงสร้างของทั้งสองภาษาเมื่อนำคำลักษณนามมาประกอบกับคำนามก็มีความแตกต่างกัน การเลือกใช้คำลักษณนามที่ถูกต้องสามารถสืบค้นได้จากพจนานุกรมคำลักษณนาม ซึ่งเรียงตามลำดับตัวอักษรของคำนาม แต่อย่างไรก็ดี การรวบรวมคำศัพท์เพื่อจัดทำพจนานุกรมดังกล่าวต้องใช้เวลานาน ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป ก็จะมีคำนามใหม่ๆ เกิดขึ้นมา พจนานุกรมก็ไม่อาจมีคำศัพท์ที่เกิดขึ้นมาในภายหลังที่จัดพิมพ์ได้ หวงเจี้ยนเต๋อและคณะ (黄见德等, 1991) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ “คำนามใหม่”¹ (新名词) ว่า หมายถึง คำนามที่เกิดขึ้นใหม่ตามยุคสมัย

¹ ผู้เขียนแปลตรงตัวจากคำภาษาจีน “新名词”

ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาจคงอยู่เพียงชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆ ไม่กี่วันไม่กี่ปี หรืออาจยาวนานกว่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปัจจัยต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หากมองแบบองค์รวม คำนามใหม่เหล่านี้ แฝงไว้ด้วยการสื่อสารในด้านต่างๆ คำศัพท์เฉพาะด้านในสาขาวิชาต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และหากมองในมุมมองด้านสังคม คำนามใหม่เหล่านี้ เป็นสื่อกลางในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นสูงในสังคมและประชาชนทั่วไป มีอิทธิพลต่อค่านิยมและการหลอมรวมแนวคิดในสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้คำลักษณะนามกับคำนามใหม่ โดยเปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการใช้คำลักษณะนามในภาษาจีนและภาษาไทยของคำนามทั่วไป เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสองภาษาในภาพรวมก่อน จากนั้นจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้คำลักษณะนามกับคำนามใหม่ระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย โดยจัดหมวดหมู่คำนามใหม่และวิเคราะห์อภิปรายผลโดยใช้แบบจำลองแสดงระบบการแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนาม ของ จาง เชิง (张赫, 2009) เป็นต้นแบบ

ความสำคัญของการศึกษาการใช้คำลักษณะนามที่มีต่อการแปล

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2546, น.30) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการแปลไว้ว่า “ในการแปล ผู้แปลต้องศึกษาเรื่องคำ (lexicon)

โครงสร้างไวยากรณ์ (grammatical structure) สถานการณ์การสื่อสาร (communication situation) และบริบททางวัฒนธรรม (cultural context) ของภาษาต้นฉบับ วิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวให้ถี่ถ้วน แล้วจึงถ่ายทอด ความหมายนั้นๆ โดยใช้คำ รูปแบบทางไวยากรณ์หรือ โครงสร้างประโยค และบริบททางวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เหมาะสมในภาษา แปล” ซึ่งการแปลคำลักษณนามต้องคำนึงถึงองค์ประกอบดังกล่าว เช่นกัน กล่าวคือ คำลักษณนามเป็นคำที่ใช้ร่วมกับคำนาม (เรื่องคำ และสัทพ) เป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างไวยากรณ์ และมีระดับ การใช้ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (สถานการณ์การสื่อสาร) อีกทั้ง คำลักษณนามที่ใช้ในแต่ละภาษาก็สะท้อนถึงมุมมองของเจ้าของ ภาษานั้นที่มีต่อคำนาม (บริบททางวัฒนธรรม) ดังนั้น การศึกษาการใช้ คำลักษณนามจึงมีความสำคัญต่อการแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา การใช้คำลักษณนามเปรียบเทียบสองภาษาทั้งภาษาต้นฉบับและภาษา แปล จะช่วยให้ผู้แปลตระหนักถึงความเหมือนและความต่างของการใช้ คำลักษณนามในด้านต่างๆ ดังกล่าว และเลือกใช้คำลักษณนามที่ เหมาะสมในการแปลประโยคที่มีคำลักษณนามประกอบอยู่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สวีเมี่ยวจิน (徐妙珍, 2010) ได้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบคำ ลักษณนามบอกจำนวนและมาตราในภาษาจีนและภาษาไทย พบว่า

นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนใช้คำลักษณนามประเภทนี้ในภาษาจีนผิด เนื่องจากไม่เข้าใจความหมาย รู้คำศัพท์น้อย อีกทั้งโครงสร้างในการเรียงลำดับคำภาษาไทยกับภาษาจีนไม่เหมือนกัน ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่จึงส่งอิทธิพลให้นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนใช้คำเหล่านี้ผิด ประกอบกับตำราเรียนภาษาจีนในประเทศไทยไม่มีคำอธิบายความหมาย และวิธีการใช้อย่างเพียงพอ และอาจารย์ก็ละเลยที่จะอธิบายคำลักษณนามประเภทนี้ให้นักศึกษาทราบ

ซิวงง (邱琼, 2010) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนและภาษาไทย พบว่า คำลักษณนามในภาษาไทยที่ใช้กับคนนั้นมีหลากหลายมากกว่าภาษาจีน โดยแบ่งแยกระหว่างการใช้คำลักษณนามกับบุคคลที่มีสถานะทางสังคมสูงกับบุคคลทั่วไป บุคคลที่ประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ก็ใช้คำลักษณนามที่แตกต่างกัน

วาสนา พันธมงคล และ กฤษณา สุภาจร (2554) ได้ศึกษาปัญหาการใช้คำลักษณนามในภาษาจีน โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 วิชาเอกภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษาจะมีปัญหาการใช้คำลักษณนามในโจทย์ที่มีลักษณะเติมคำและจับคู่ความหมาย โดยข้อที่ผิดมากที่สุดอยู่ในหมวดคำลักษณนามบอกการกระทำ นักศึกษาที่ทำผิดคิดเป็นร้อยละ 62.5 เนื่องจากนักศึกษาไม่ทราบความหมายของคำลักษณนาม โจทย์ที่นักศึกษาทำถูกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.2 คือ การทำเครื่องหมายถูก

หน้าประโยคที่ใช้คำลักษณนามถูกต้อง และทำเครื่องหมายผิดหน้า
ประโยคที่ใช้คำลักษณนามผิด ในคำลักษณนามหมวดซึ่ง ดวง วัต โดยถือ
ว่านักศึกษาที่มีความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ผู้วิจัยได้อ้างอิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียงบางส่วน แต่จาก
การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
เปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาจีนกับภาษาไทยเป็นจำนวนไม่น้อย
แต่ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำลักษณนามของ
นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน
ภาษาจีนให้แก่นักศึกษาไทยและปรับปรุงตำราเรียนภาษาจีนที่ใช้สอน
ภาษาจีนในประเทศไทย งานวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการใช้คำ
ลักษณนามที่ถูกต้องกับคำนามต่างๆ ในภาษาจีนและภาษาไทยยังมี
ค่อนข้างน้อย และการศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำลักษณนามกับคำนาม
ใหม่ที่เกิดขึ้นตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในภาษาจีนและ
ภาษาไทยยังมีน้อยมาก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำนามใหม่มาศึกษาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) ใช้วิธี Comparative Analysis
เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการใช้คำลักษณนาม
กับคำนามใหม่ในภาษาจีนและภาษาไทย โดยใช้แบบจำลองแสดงระบบ

การแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนามของ จางเชิง (张赫, 2009) เป็นต้นแบบ เพื่อหากฎเกณฑ์การใช้คำลักษณะนามกับคำนามใหม่ดังกล่าว รวมทั้งวิเคราะห์มุมมองของคนจีนและคนไทยที่มีต่อคำนามใหม่ว่ามีความเหมือนและความต่างกันอย่างไร

เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าในยุคสมัยปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย จึงมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกคำนามใหม่จากเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เชื่อถือได้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเริ่มคัดเลือกคำนามใหม่ภาษาไทยก่อนจาก เว็บไซต์ “คลังศัพท์ไทย” (Thai Word Repository) ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายบริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นหลัก คัดเลือกจากหมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ หมวดคอมพิวเตอร์ ซึ่งจัดเรียงตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ และมีคำแปลภาษาไทยกำกับ และสืบค้นคำนามใหม่ภาษาไทยเพิ่มเติมจากข่าวสารและบทความในเว็บไซต์ของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ส่วนคำนามใหม่ภาษาไทยในด้านอื่นๆ ผู้วิจัยได้สืบค้นจากเว็บไซต์ของสื่อได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จากนั้นสืบค้นคำนามใหม่ในภาษาจีนและภาษาอังกฤษด้วยเพื่อนำมาเทียบกับภาษาไทย โดยสืบค้นจากเว็บไซต์ของสื่อ ได้แก่ สำนักข่าวซินหัว ทั้งภาษาจีนและ

ภาษาอังกฤษ และหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ นอกจากนี้ ยังสืบค้นจากเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคำนามใหม่ที่สืบค้น เช่น คำนามใหม่ที่เกี่ยวข้องกับรถไฟฟ้า สืบค้นจาก เว็บไซต์ของ บริษัทขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (บีทีเอส) เป็นต้น จากนั้นจึงจัดหมวดหมู่คำนามใหม่และศึกษาการใช้คำลักษณะนามของคำนามดังกล่าว หากแหล่งข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น ไม่มีคำลักษณะนามปรากฏควบคู่กับกับคำนามใหม่ ผู้วิจัยก็สืบค้นเพิ่มเติมจากพจนานุกรมคำลักษณะนามภาษาจีนและภาษาไทย เช่น พจนานุกรมตัวอักษรจีนคำลักษณะนามของซินหัว พจนานุกรมคำลักษณะนามสองภาษา (จีน-อังกฤษ) ตำราเรียนไวยากรณ์ในเรื่องคำลักษณะนามทั้งภาษาจีนและภาษาไทย และพจนานุกรมทั่วไปที่ระบุคำลักษณะนามต่อท้ายคำนามที่สืบค้น ได้แก่ Collins English-Chinese Dictionary ผู้วิจัยดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2557 – กันยายน 2559 ได้คำนามใหม่ทั้งหมดเป็นจำนวน 77 คำ แต่ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงคัดเลือกให้เหลือเพียง 30 คำ ซึ่งครอบคลุมคำนามใหม่ในหลากหลายประเภทและตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้

ความเป็นมาในการใช้คำลักษณะนามในภาษาจีน

เดิมทีการใช้คำลักษณะนามในไวยากรณ์ภาษาจีนนั้นมีที่มาจากไวยากรณ์ภาษาต่างประเทศ ในปี 1898 หม่าเจียนจิ่ง (马建忠, 1898)

ได้ใช้คำลักษณนามในการนับ แต่เรียกเป็นชื่ออื่นที่ไม่ใช่คำลักษณนาม ซึ่งถือได้ว่าในยุคนั้นเป็นการบุกเบิกการใช้คำลักษณนาม หลี่จิ้นซี (黎锦熙, 2007) เป็นผู้ใช้คำว่า “คำลักษณนาม” เป็นครั้งแรก โดยให้ความหมายว่า “คำลักษณนาม” คือ คำนามที่เป็นปริมาณ เพิ่มต่อท้ายจำนวนตัวเลข ใช้เป็นหน่วยนับสิ่งต่างๆ ในช่วงปลายทศวรรษที่ 50 ได้มีการกำหนดคำลักษณนามให้เป็นประเภทหนึ่งของคำ ใน “ร่างระบบไวยากรณ์การเรียนการสอนภาษาจีน” ในปี 1954-1956 ได้มีการกำหนดความหมายของคำลักษณนามอย่างเป็นทางการว่า “เป็นคำที่แสดงหน่วยจำนวนของสิ่งต่างๆ หรือการกระทำ” และยังแบ่งคำลักษณนามออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำลักษณนามของสิ่งของ (ใช้นับสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรม) และ คำลักษณนามของการกระทำ (ใช้นับพฤติกรรมและอากัปกริยา) จากนั้น การวิจัยเรื่องคำลักษณนามก็มีมาอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นเนื้อหาที่สำคัญของการวิจัยไวยากรณ์ภาษาจีน

ประเภทของคำลักษณนามภาษาจีนในปัจจุบัน

จางหลี่ (张礼, 2009) ได้แบ่งคำลักษณนามในภาษาจีนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. คำลักษณนามประกอบคำนาม (名量词)² ได้แก่

หน่วยคำนามเอกพจน์ เช่น คน ชั้ว อัน (个 gè) สาย ขบวน (条 tiáo) คัน (辆 liàng) เล่ม (本 běn) ตัว อัน (只 zhī)

หน่วยคำนามพหูพจน์ เช่น คู่ (对 duì, 双 shuāng)
ชุด (套 tà) กลุ่ม ฝูง (群 qún) กอง (堆 duī)

คำลักษณนามที่เป็นคำยืม คือยืมคำนามมาใช้เป็นคำลักษณนาม เช่น ปาก (口 kǒu) แก้ว (杯 bēi) กล่อง (盒 hé) ถัง (桶 tǒng) ร่าง (身 shēn) กา (壶 hú) โต๊ะ (桌 zhuō) รถ (车 chē) และใช้ในความหมายบอกปริมาณว่า “เต็ม” คือ มีคนหรือสิ่งของเต็มภาชนะนั้นๆ เช่น ข้าวเต็มปาก (一口饭 yì kǒu fàn) น้ำเต็มแก้ว (一杯水 yì bēi shuǐ) ขนมปังกรอบเต็มกล่อง (一盒饼干 yì hé bǐnggān) เหงื่อออกเต็มตัว (一身汗 yì shēn hàn) น้ำชาเต็มกา (一壶茶 yì hú chá) อาหารเต็มโต๊ะ (一桌饭菜 yì zhuō fàn cài) คนเต็มรถ (一车人 yì chē rén) เป็นต้น

² ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงคำลักษณนามบอกเวลา ปริมาณ ขนาด หน่วยชั่ง ตวง วัด เช่น นาที กิโลกรัม เมตร ฯลฯ ซึ่งจัดอยู่ในประเภทคำลักษณนามประกอบคำนาม

2. คำลักษณนามบอกการกระทำ (动量词)

คำลักษณนามที่ใช้กับคำนามเฉพาะ เช่น ครั้ง (次 cì) เทียบ (1 เทียบ คือ เดินทางไปหรือกลับ) (趟 tàng) รอบ (หมายถึง เดินทางไป-กลับ) (回- huí) รอบ (หมายถึง ครั้ง)(遍 biàn) รอบ เช่น กรุณาพูดใหม่อีกรอบ (请再说一遍- Qǐng zàishuō yíbiàn)

คำลักษณนามที่เป็นคำยืม เช่น ปากกา(笔- bǐ) มีด (刀- dāo) เท้า (脚- jiǎo) ใช้กับคำกริยาและตัวเลข 1 จะใช้ในความหมายว่าทำกริยานั้นๆ สักครั้ง สักหน่อย หรือมีความหมายอื่นๆ ที่แตกต่างออกไป เช่น 切一刀 (qiē yì dāo) หมายถึง ตัดสักหน่อย ใช้คำว่า “มีด” คู่กับคำกริยา “ตัด” 踢一脚 (tī yì jiǎo) หมายถึงเตะสักหน่อย ใช้คำว่า “เท้า” คู่กับคำกริยา “เตะ” แต่ 写一笔 (xiě yì bǐ) ใช้คำว่า “ปากกา” คู่กับคำกริยา “เขียน” ไม่ได้หมายความว่าเขียนสักหน่อย ทำนองเดียวกับคำข้างต้น แต่หมายถึง เขียนบทความสักบท หรือเขียนเรื่องสักเรื่อง

คำนามหลายคำในภาษาจีน มีคำลักษณนามเฉพาะตัว เช่น โตะเตียง ต้องใช้คำลักษณนามว่า 张 (zhāng) ซึ่งเทียบได้กับภาษาไทยว่า “แผ่น” และเป็นคำลักษณนามของกระดาษด้วยเช่นกัน ปากกา ใช้คำลักษณนามว่า 支 (zhī) เทียบได้กับภาษาไทยว่า “ด้าม” และใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นแท่ง ในขณะที่คำลักษณนามที่มีขอบเขตการใช้กว้าง ใช้กับคำนามได้หลายคำ เช่น 个 (gè)

ลักษณะเด่นของคำลักษณนามภาษาจีนในด้านไวยากรณ์

โจวจิ้ง (周静, 2008) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของคำลักษณนามภาษาจีนในด้านไวยากรณ์ ดังนี้

1. คำลักษณนามไม่สามารถอยู่เดี่ยวในประโยคได้ ต้องตามหลังตัวเลขแล้วจึงตามด้วยคำนาม แต่หากมีคำนิยมนสรพนาม หรือสรรพนามชี้เฉพาะ (“นี้” “นั่น”) คำลักษณนามต้องตามหลังคำสรรพนามและตัดตัวเลขออก

2. คำลักษณนามสามารถใช้ซ้ำกัน 2 คำได้ เพื่อสื่อความหมายว่า ทุกๆ เช่น 个个 หมายถึง ทุกอัน ทุกสิ่ง ทุกคน

ปัญหาในการใช้คำลักษณนามในภาษาจีน

จิริยา วาณิชวิริยะ (2549) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำลักษณนามภาษาจีนและภาษาไทยไว้ว่า คำลักษณนามภาษาจีนกับภาษาไทยมีความแตกต่างกันพอสมควร อาทิ คำลักษณนามภาษาจีนคำหนึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบคำนามได้หลายคำ จึงทำให้แปลเป็นภาษาไทยได้หลายอย่าง ยกแก่การจดจำและเลือกใช้ รวมทั้งคำลักษณนามภาษาจีนบางคำใช้ประกอบคำนามในรูปแบบที่ไม่มีใช้ในภาษาไทย ผู้วิจัยได้สรุปปัญหาในการใช้คำลักษณนามในภาษาจีน ดังนี้

1. 个 (gè) (อัน สิ่ง คน ฯลฯ) เป็นคำลักษณนามที่มีขอบเขตการใช้กว้าง ใช้กับคำนามได้หลายคำ ถ้าจะแปลเป็นคำลักษณนามภาษาไทย ต้องพิจารณาดูว่านำไปใช้กับคำนามใด จึงจะแปลความหมายได้ถูกต้อง

2. คำลักษณนามบางคำ มีข้อจำกัดในการใช้กับคำนามบางคำ เช่น 位 (wèi) หมายถึง ท่าน ใช้เป็นคำลักษณนามของคนเพื่อแสดงความเคารพ แต่ไม่สามารถใช้นำหน้าคำว่า 人 (rén) (คน) ได้ ถ้าจะบอกว่าคน 1 คน จะใช้ว่า 一位人 ไม่ได้ ต้องใช้คำว่า 一个人

3. 点 (diǎn) (มีเล็กน้อย) 些 (xiē) (มีบ้าง) เป็นคำลักษณนามที่ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง ใช้ตามหลังตัวเลข 1 เท่านั้น ใช้กับตัวเลขจำนวนอื่นไม่ได้ เช่น 一点水 (น้ำเล็กน้อย) 一些同学 (นักเรียนจำนวนหนึ่ง หรือนักเรียนบางคน) และ 一点儿 ใช้กับสิ่งของเท่านั้น ไม่สามารถใช้กับคนได้ จะใช้ว่า 一点儿人 เพื่อบอกว่ามีคนอยู่เล็กน้อย ไม่ได้

4. คำนามที่เป็นคำลักษณนามได้ในตัว เช่น 年 nián (ปี) 天 tiān (วัน) ก็ให้ใช้เป็นคำลักษณนามไปเลย ไม่ต้องนำคำลักษณนามคำอื่นมาใช้ซ้ำซ้อนอีก เช่น 1 วัน ก็ใช้คำว่า 天 ตามหลังตัวเลข 1 ไปเลย เป็น 一天 ไม่สามารถนำลักษณนามคำอื่นมาซ้อน เป็น 一个天

ความเป็นมาในการใช้คำลักษณนามในภาษาไทย

ในปี พ.ศ. 1826 สมัยสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น ซึ่งอักษรไทยที่เขียนอยู่บนศิลาจารึกถือเป็น

ต้นแบบของอักษรไทยในยุคปัจจุบัน ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงอยุธยา การใช้คำลักษณนามในภาษาไทย จะวางคำลักษณนามไว้หน้าคำนาม จากข้อความในศิลาจารึกด้านที่ 1 ปรากฏว่ามีคำลักษณนามอยู่ 3 คำ ได้แก่ “คน” ใช้กับมนุษย์ “ตัว” ใช้กับสัตว์ และ “อัน” ใช้กับสิ่งของ ไม่ว่าสิ่งของนั้นจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ คำลักษณนามและคำนามจะถือเป็นคำๆ เดียวกัน ตัวอย่างเช่น คำว่า “กิ้งไม้” “กิ้ง” ถือเป็นคำลักษณนามของ “ไม้” คำว่า “หัวหอม” “หัว” เป็นคำลักษณนามของ “หอม” เป็นต้น ต่อมา ตำแหน่งของการวางคำลักษณนามได้เปลี่ยนแปลงไป จนถึงปัจจุบัน ไม่พบเห็นการวางคำลักษณนามไว้ข้างหน้าคำนามอีก มีแต่วางไว้หลังคำนาม (นิตยา กาญจนะวรรณ, 2546)

ลักษณะเด่นของการใช้คำลักษณนามในภาษาไทย

1. มีคำลักษณนามเฉพาะ คำนามบางคำจะมีคำลักษณนามเฉพาะ จะใช้คู่กับคำลักษณนามคำอื่นไม่ได้ เช่น เลื่อย ใช้กับคำลักษณนาม “ปิ่น”
2. คำลักษณนามคำหนึ่งสามารถใช้กับคำนามได้หลายคำ ในขณะเดียวกัน คำนามคำหนึ่งก็สามารถมีคำลักษณนามได้มากกว่า 1 คำ
3. คำลักษณนามบางคำมีความสัมพันธ์กับรูปร่างของคำนาม แต่บางคำก็ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับคำนาม ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

4. สิ่งที่เป็นนามธรรมในภาษาไทย เช่น ทศนิยมภาพ สภาพอากาศ เสียง เป็นต้น จะไม่มีคำลักษณนาม

5. คำนามคำเดียวกันในภาษาไทย แต่มีสถานะแตกต่างกัน ก็ใช้คำลักษณนามแตกต่างกัน เช่น คำว่า “ข้าง” หากหมายถึงข้างของพระมหากษัตริย์ จะใช้คำลักษณนาม “ข้าง” หากเป็นข้างต่างๆ ไป จะใช้คำลักษณนาม “เชือก” หากเป็นข้างที่อยู่ในป่า จะใช้คำลักษณนาม “ตัว” (กาญจนา นาคสกุล, 2558)

6. คำลักษณนามในภาษาไทยสามารถเขียนซ้อนกันได้ โดยสื่อความหมายว่าทีละอย่าง ตัวอย่างเช่น ในห้องนี้มีหนังสือหลายเล่ม เขาค่อยๆ อ่านเป็นเล่มๆ ไป คำว่า “เล่ม” คือ คำลักษณนามของหนังสือ นำมาเขียนซ้อนกันโดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก แสดงความหมายว่า ทีละเล่ม ทอย

การเปรียบเทียบการใช้คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทยกับคำนามทั่วไปสิ่งที่เหมือนกัน ได้แก่

1. คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทยต่างก็มีหลากหลาย บางคำมีขอบเขตการใช้กว้างขวาง สามารถใช้กับคำนามได้หลายคำ แต่บางคำก็มีขอบเขตการใช้ที่จำกัดใช้กับคำนามเฉพาะเท่านั้น จะนำไปใช้กับคำนามอื่นไม่ได้

2. ในด้านไวยากรณ์ มีการเรียงลำดับคำที่เหมือนกัน คือ ตัวเลข + คำลักษณนาม เช่น 3 เล่ม ภาษาจีนก็เรียงลำดับว่า 三本 (sān běn) เช่นกัน

สิ่งที่แตกต่างกัน ได้แก่

1. สิ่งที่เป็นนามธรรมในภาษาไทยจะไม่มีคำลักษณนาม ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น แต่ในภาษาจีนจะมี เช่น คำลักษณนาม “片” (piàn) ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น กระดาษ ภาพยนตร์ และยังสามารถใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น ทัศนียภาพ สภาพอากาศ เสียง เป็นต้น

2. คำลักษณนามในภาษาไทยสามารถเขียนซ้อนกันได้ แต่จะสื่อความหมายไม่เหมือนกับภาษาจีน ในภาษาจีนจะสื่อความหมายว่า “ทุกๆ” ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น แต่ในภาษาไทยจะสื่อความหมายว่าทีละอย่าง ตัวอย่างเช่น ในห้องนี้มีหนังสือหลายเล่ม เขาค่อยๆ อ่านเป็นเล่มๆ ไป คำว่า “เล่ม” คือ คำลักษณนามของหนังสือ นำมาเขียนซ้อนกันโดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก แสดงความหมายว่า ทีละเล่ม ททยอย แต่ในภาษาจีน ถ้านำคำว่า “本” มาซ้อนกัน จะหมายถึง “ทุกเล่ม”

3. คำลักษณนามในภาษาไทยที่เป็นลักษณะหน่วยนับมีความเด่นชัดมากกว่าภาษาจีน

4. การใช้คำลักษณนามในภาษาไทยมีหลายรูปแบบมากกว่าภาษาจีน ได้แก่ มีการซ้ำคำ เพิ่มคำ และประสมคำ แต่การใช้คำลักษณนามในภาษาจีนมีเพียงรูปแบบการซ้ำคำเท่านั้น

1. ในด้านไวยากรณ์ มีการเรียงลำดับคำที่แตกต่างกัน คือ หากมีค่านามปรากฏอยู่ด้วย ในภาษาไทยจะเรียงลำดับเป็น ค่านาม + ตัวเลข + ลักษณนาม เช่น หนังสือ 3 เล่ม แต่ในภาษาจีนก็เรียงลำดับเป็น ตัวเลข + คำลักษณนาม + ค่านาม เป็น 三本书 (3 เล่ม หนังสือ)

2. คำลักษณนามในภาษาไทยแบ่งแยกย่อยมากกว่าภาษาจีน ในการใช้กับค่านามคำเดียวกันแต่มีสถานะแตกต่างกันจะเห็นได้ว่า การใช้คำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทยมีความแตกต่างกันมากกว่าความเหมือน ซึ่งแสดงถึงมุมมองของคนจีนและคนไทยที่มีต่อสิ่งต่างๆ นั้นมีความแตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบคำลักษณนามภาษาจีนกับคำลักษณนามภาษาไทยที่ใช้ร่วมกับค่านามใหม่

ผู้วิจัยได้คัดเลือกค่านามใหม่จำนวน 30 คำ โดยใช้วิธีตามที่ได้ระบุไว้ตอนต้นในหัวข้อระเบียบวิธีวิจัย จากนั้นจึงจัดประเภทค่านามใหม่ โดยใช้แบบจำลองการแบ่งแยกประเภทค่านาม เพื่อวิเคราะห์การใช้คำ

ลักษณะนาม ของ จางเซิง (张赫, 2009) เป็นต้นแบบ แล้วจึงพิจารณา
ลักษณะนามที่ใช้กับคำนามใหม่เหล่านี้ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและ
ความแตกต่างระหว่างภาษาจีนและภาษาไทย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคำลักษณะนามภาษาจีนกับคำลักษณะนามภาษาไทยที่ใช้ร่วมกับคำนามใหม่

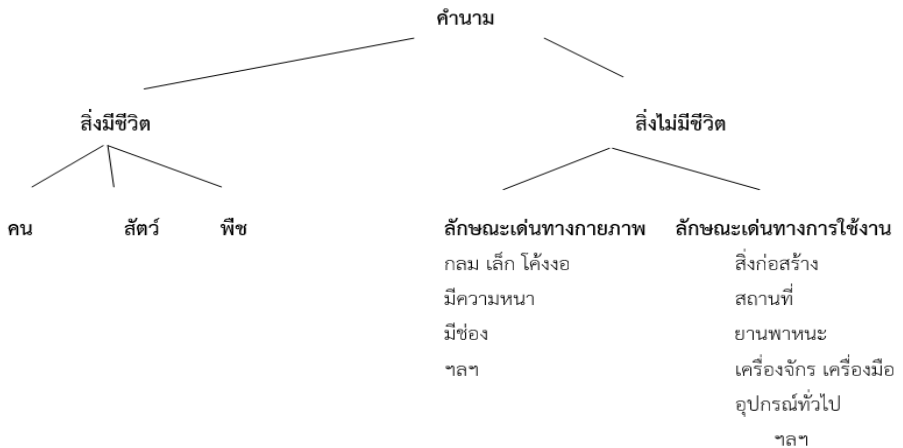
ลำดับ	คำนามใหม่ ภาษาไทย	คำนามใหม่ภาษาจีน	คำลักษณะนามภาษาจีน	คำลักษณะนาม ภาษาไทย
ประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ				
1	คอมพิวเตอร์	电脑 diànnǎo	台、个、部	เครื่อง
2	แล็ปท็อป	手提电脑 shǒutí diànnǎo	部、台、个	เครื่อง
3	แท็บเล็ต	平板电脑 píngbǎn diànnǎo	部、台、个	เครื่อง
4	เมนบอร์ด	计算机主板 jìsuànjī zhǔbǎn	块、个	อัน / ชิ้น
5	หน่วยประมวลผล กลาง (CPU)	计算机 中央处理器 jìsuànjī zhōngyāng chǔlǐqì	个、块	อัน / ชิ้น
6	หน่วยความจำ	内存 nèicún	条、根	อัน / ชิ้น / แผง

ลำดับ	คำนามใหม่ ภาษาไทย	คำนามใหม่ภาษาจีน	คำลักษณนามภาษาจีน	คำลักษณนาม ภาษาไทย
7	ยูเอสบี	通用串行总线 tōngyòng chuànháng zǒngxiàn	个、只、块	ช่อง
8	แฟลชไดรฟ์	U 盘 U pán	个、只、块	อัน
9	ฮาร์ดดิสก์	硬盘 yìngpán	只、个、块	อัน / ลูก
10	เมาส์	鼠标 shǔbiāo	个、只	อัน
11	ไวรัส	计算机病毒 jìsuànjī bìngdú	个	ตัว / แบบ / ชนิด
ประเภทอินเทอร์เน็ต				
12	บล็อก	博客 bókè	个、篇、条	บล็อก
13	ข้อความในบล็อก	博文 bówén	条、篇、个	เรื่อง / บท
14	เว็บเพจ	网页 wǎngyè	个、张、篇、面	หน้า
15	ลิงค์	链接 liànjiē	个、条	ลิงค์
16	ข้อความโพสต์	帖子 tiēzi	个	โพสต์
17	เบราว์เซอร์	浏览器 liúlänbǎnqì	个、种	เบราว์เซอร์ /อัน

ลำดับ	คำนามใหม่ ภาษาไทย	คำนามใหม่ภาษาจีน	คำลักษณนามภาษาจีน	คำลักษณนาม ภาษาไทย
18	จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	电子邮件 diànzǐ yóujiàn	封、个、条、篇	ฉบับ บัญชี ผู้ใช้
19	บรอดแบนด์	宽带 kuāndài	条	ระบบ
ประเภทโทรศัพท์มือถือ				
20	สมาร์ทโฟน	智能手机 zhìnéng shǒujī	部、台、款	เครื่อง
21	ซิมการ์ด	SIM 卡 SIM kǎ	张	แผ่น / ซิม
			个	อัน (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)
			种	ชนิด/ ประเภท
ประเภทบุคคล				
22	คนกลาง	中介 zhōngjiè	个 (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)	คน (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)
			家 (ระดับภาษา เป็นทางการ)	ราย (ระดับภาษา เป็นทางการ)

ลำดับ	คำนามใหม่ ภาษาไทย	คำนามใหม่ภาษาจีน	คำลักษณนามภาษาจีน	คำลักษณนาม ภาษาไทย
23	ผู้ประกอบการ	企业家 qīyèjiā	个 (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)	คน (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)
			位、名 (ระดับภาษา เป็นทางการ)	ท่าน/รายน (ระดับภาษา เป็นทางการ)
24	แฮคเกอร์	黑客 hēikè	个 (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)	คน (ระดับภาษาไม่ เป็นทางการ)
			名 (ระดับภาษา เป็นทางการ)	รายน (ระดับภาษา เป็นทางการ)
			群	กลุ่ม
25	แฟนคลับ (ของ นักแสดง นักร้อง ฯลฯ)	粉丝 fěnsī	个 (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)	คน (ระดับภาษา ไม่เป็นทางการ)
			名 (ระดับภาษา เป็นทางการ)	รายน (ระดับภาษา เป็นทางการ)
			群	กลุ่ม
ประเภทสถานที่				
26	ห้างสรรพสินค้า	百货商店 bǎihuò shāngdiàn	家、个、间	แห่ง

ลำดับ	คำนามใหม่ ภาษาไทย	คำนามใหม่ภาษาจีน	คำลักษณนามภาษาจีน	คำลักษณนาม ภาษาไทย
27	ร้านสะดวกซื้อ	便利店 biànlìdiàn	家、个、间	ร้าน
ประเภทยานพาหนะ				
28	รถไฟฟ้าใต้ดิน	地铁 dìtiě	条	สาย
			班	ขบวน
			个	ระบบ
29	รถไฟความเร็วสูง	高铁 gāotiě	条	สาย
			班	ขบวน
			个	ระบบ
30	รถเวียน (Shuttle Bus)	摆渡车 bǎidùchē	个	คัน
			班	สาย
			回、趟	เที่ยว

ภาพที่ 1 แบบจำลองแสดงระบบการแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์

การใช้คำลักษณนาม จางเซิง (张敏, 2009) ³

วิเคราะห์และอภิปรายผล

คำลักษณนามที่นิยมใช้กับคำนามใหม่มากที่สุด ได้แก่ 1) ↑ (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “คน” “ราย” “ท่าน”) แต่หากใช้กับคำนามที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต “↑” จะมีความหมายว่า “อัน” ในภาษาไทย 2) 种 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า

³ ผู้เขียนนำเสนอแบบจำลองเพียงบางส่วน เช่น ลักษณะเด่นทางกายภาพและลักษณะเด่นทางการใช้งานไม่ได้แจกแจงรายละเอียดทั้งหมด ส่วนคำนามใหม่บางคำที่เลือกมาเป็นตัวอย่างในการศึกษาเกินขอบเขตของแบบจำลองแบบจำลองดังกล่าว ผู้วิจัยเป็นผู้วิเคราะห์ลักษณะของคำนามนั้นโดยประยุกต์จัดเข้าประเภทให้เข้ากับการจำแนกประเภทคำนามในแบบจำลอง

ชนิด” “แบบ” “ประเภท”) 3) 款 (คำลักษณนามคำนี้ในภาษาไทย ไม่มี) 4) 只 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “ข้าง” “ตัว”) 5) 部 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “เครื่อง”) 6) 条 (เทียบได้กับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “สาย” “ขบวน”) 7) 间 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “แห่ง” “ร้าน”) 8) 趟、回 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “เที่ยว” “รอบ”) 9) 篇 (เทียบเคียงกับคำลักษณนามภาษาไทยคำว่า “เรื่อง” “บท” “ฉบับ”)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาจีนและภาษาไทยที่ใช้ร่วมกับคำนามใหม่โดยจำแนกคำนามตามแบบจำลองของ จางเซิง (张赫, 2009) ดังนี้

1. คำนามใหม่ที่เป็นสิ่งมีชีวิต

จากข้อมูลในตารางที่ 1 คำนามใหม่ที่เป็นสิ่งมีชีวิตจะอยู่ในประเภทบุคคล ซึ่งใช้คำว่า “คน” 人 (rén) ในแบบจำลองของ จางเซิง (张赫, 2009) ได้แก่ คนกลาง ผู้ประกอบการ Hacker แฟนคลับ ในภาษาจีนใช้คำลักษณนามที่คล้ายคลึงกับภาษาไทย คือ ใช้คำลักษณนาม 名、个、位 สำหรับบุคคลเดี่ยว (เอกพจน์) และใช้คำลักษณนาม 群 กับกลุ่มบุคคล (พหูพจน์) ภาษาไทยก็คล้ายคลึงกัน คือ ใช้คำลักษณนาม “ราย คน ท่าน” สำหรับบุคคลเดี่ยว (เอกพจน์) และใช้คำลักษณนาม กลุ่ม กับกลุ่มบุคคล (พหูพจน์) ซึ่งทั้งสองภาษาก็ใช้คำ

ลักษณะนามเหมือนใช้กับคำนามที่เป็นคนทั่วไป ซึ่งคำลักษณะนามที่ใช้กับคนโดยทั่วไป และระดับภาษาไม่เป็นทางการ ภาษาจีนจะใช้คำว่า “个” ภาษาไทยจะใช้คำว่า “คน”

2. คำนามใหม่ที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต

จากข้อมูลในตารางที่ 1 คำนามใหม่ที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตจะอยู่ในหลายประเภท ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบในภาพรวม ดังนี้

2.1 **คำนามใหม่ในประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบและโทรศัพท์มือถือ** ตามแบบจำลองแสดงระบบการแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนาม จางเซิง (张赫, 2009) คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบจัดอยู่ในประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ทั่วไป ส่วนโทรศัพท์มือถือในแบบจำลองดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้ แต่จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของโทรศัพท์มือถือแล้ว สามารถจัดอยู่ในคำนามประเภทมีลักษณะเด่นด้านการใช้งานตามแบบจำลองดังกล่าวได้ โดยมีการใช้งานเป็นอุปกรณ์สื่อสาร หากเป็นตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ ภาษาจีนจะใช้คำลักษณะนาม “台” ภาษาไทยใช้คำลักษณะนาม “เครื่อง” แต่หากเป็นเครื่องโทรศัพท์ smart phone ภาษาจีนจะใช้คำลักษณะนาม “部” แต่ภาษาไทยยังคงใช้คำลักษณะนาม “เครื่อง”

2.2 **สิ่งที่มีรูปลักษณะภายนอกเล็ก** ภาษาไทยจะใช้คำลักษณะนาม “อัน” “ลูก” ภาษาจีนจะใช้คำลักษณะนาม “个” “块” เช่น หน่วยประมวลผลกลาง (CPU) ยูเอสบี แฟลชไดรฟ์ แต่เมาส์ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ ภาษาจีนจะใช้คำลักษณะนาม “只” เช่นเดียวกับ “หนู” ที่

เป็นสัตว์ แต่ภาษาไทยใช้คำลักษณนาม “อัน” เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่มีขนาดเล็กและไม่มีชีวิต

2.3 **สิ่งที่มีลักษณะเป็นแผ่นแบนราบและบาง** เช่น ซิมการ์ด และแผ่นดีวีดี ภาษาจีนใช้คำลักษณนาม “张” ภาษาไทยใช้คำลักษณนาม “แผ่น” หรือ “อัน” โดยคำว่า “แผ่น” จะเป็นทางการมากกว่าคำว่า “อัน” ซึ่งใช้ในภาษาพูดมากกว่า หากจะใช้คำลักษณนาม “อัน” ก็จะใช้ภาษาจีน “个” นอกจากนี้ยังสามารถใช้คำลักษณนาม “种” หากหมายถึงชนิดหรือประเภท เมื่อหมายความถึงคำนามที่เป็นสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิตที่จัดอยู่ในจำพวกเดียวกัน

2.4 **คำนามใหม่ประเภทสถานที่** เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ภาษาจีนใช้คำลักษณนาม “家” “个” “间” ซึ่งหลากหลายกว่าภาษาไทยที่ใช้คำลักษณนามเพียงแค่ 2 คำ คือ “แห่ง” “ร้าน”

2.5 **คำนามใหม่ประเภทยานพาหนะ** ภาษาจีนใช้คำลักษณนามหลากหลายกว่าภาษาไทย ได้แก่ “个” นับเป็นขบวน (สำหรับรถไฟ) คัน (สำหรับรถ) และใช้ลักษณนาม “班、回、趟” หมายถึง “เที่ยว” ของยานพาหนะ สำหรับภาษาไทย จะใช้คำลักษณนามของรถไฟฟ้าใต้ดินว่า “ขบวน” “สาย” และมีใช้คำว่า “ระบบ” ด้วย หากหมายถึงทั้งโครงการ (ปรากฏอยู่ในภาษาเขียนบรรยายโครงการรถไฟฟ้า) ส่วนคำลักษณนาม “เที่ยว” จะใช้เป็นคำลักษณนามของการเดินทาง และหากใช้กับตัวยานพาหนะจะใช้ในลักษณะไม่เป็นทางการ

มากกว่า เช่น รถไฟเที่ยวนี้ออกจากสถานีช้ากว่ากำหนด (มีความหมายเดียวกับ รถไฟขบวนนี้) สถานีรถไฟเปิดบริการเดินรถวันละ 10 เที่ยว คำว่า “เที่ยว” ไม่ใช่คำลักษณะนามของรถ แต่เป็นคำลักษณะนามของการเดินทาง เป็นต้น

2.6 คำนามใหม่ในประเภทอินเทอร์เน็ต ตามแบบจำลองแสดงระบบการแยกประเภทคำนามเพื่อวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนาม จางเซิง (张赫, 2009) ไม่ได้ระบุว่าคำนามที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตจัดอยู่ในคำนามประเภทใด แต่จากการวิเคราะห์การใช้คำลักษณะนามที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตแล้ว พบว่า ภาษาจีนและภาษาไทยใช้คำลักษณะนามโดยมีมุมมองเหมือนกันว่าคำนามเหล่านี้มีลักษณะเด่นทางกายภาพมากกว่าลักษณะเด่นทางการใช้งาน เช่น เว็บเพจ ภาษาจีนใช้คำลักษณะนาม “张、篇、面” ภาษาไทยใช้คำลักษณะนาม “หน้า” โดยมองลักษณะทางกายภาพของเว็บเพจว่าเป็นหน้า เป็นแผ่นกระดาษ มีเนื้อหา เช่นเดียวกับหน้าหนังสือ บรอดแบนด์ ภาษาจีนใช้คำลักษณะนาม “条” โดยมีมุมมองว่าบรอดแบนด์มีลักษณะเด่นทางกายภาพมากกว่าลักษณะเด่นทางการใช้งาน คือ บรอดแบนด์เป็นระบบการรับ-ส่งข้อมูล โดยแบ่งช่องสัญญาณความถี่ออกเป็นส่วนๆ แล้วส่งสัญญาณผ่านสายเคเบิลหรือดาวเทียม จึงใช้คำลักษณะนาม “条” ซึ่งหมายถึง “เส้น” “สาย” ตามช่องทางการส่งสัญญาณ แต่ภาษาไทยใช้คำลักษณะนาม “ระบบ” โดยมีมุมมองว่า บรอดแบนด์มีลักษณะเด่นทางการใช้งานมากกว่าลักษณะเด่นทางกายภาพ คือเป็นระบบการรับ-ส่งข้อมูล โดยสรุปแล้ว คนจีนและคนไทยมีมุมมองต่อคำนามใหม่ในประเภทอินเทอร์เน็ตทั้งที่เหมือนและ

แตกต่างกัน ส่วนการใช้คำลักษณนามร่วมกับคำนามใหม่เหล่านี้ใน
ภาษาจีนจะใช้คำลักษณนามในภาษาจีนเอง และใช้คำลักษณนามที่
หลากหลายกว่าภาษาไทย ในขณะที่ภาษาไทยนิยมใช้คำทับศัพท์
ภาษาอังกฤษเป็นคำลักษณนาม เช่น บล็อก โพสต์ ลิงค์ เป็นต้น

บทสรุป

ทั้งภาษาจีนและภาษาไทยต่างก็มีการใช้คำลักษณนามที่
หลากหลาย แต่ก็ไม่อาจเทียบกันได้แบบคำต่อคำ คำลักษณนามภาษาจีน
คำหนึ่งอาจเทียบเคียงได้กับคำลักษณนามภาษาไทยได้หลายคำ ขึ้นอยู่
กับบริบทและจุดมุ่งหมายในการใช้ และคำลักษณนามภาษาจีนแต่ละคำ
สามารถใช้กับคำนามได้หลายคำ ซึ่งคำลักษณนามภาษาไทยบางคำต้อง
ใช้กับคำนามเฉพาะ ไม่อาจใช้กับคำนามคำอื่นได้ เช่น คำลักษณนาม
“个” สามารถใช้ร่วมกับคำนามที่ไม่มีคำลักษณนามโดยเฉพาะ อีกทั้ง
ยังสามารถใช้เป็นคำลักษณนามร่วมกับคำนามที่เป็นสิ่งมีชีวิตและ
สิ่งไม่มีชีวิตได้ด้วยในภาษาที่ไม่เป็นทางการหรือภาษาพูด แต่ใน
ภาษาไทย ลักษณนาม “อัน” ใช้กับสิ่งไม่มีชีวิตเท่านั้น ใช้กับสิ่งมีชีวิต
ไม่ได้ อีกทั้ง การใช้คำลักษณนามในโครงสร้างประโยคภาษาจีนและ
ภาษาไทยก็มีความแตกต่างกัน เช่น การเรียงลำดับคำ ภาษาจีนจะ
เรียงลำดับเป็น ตัวเลข + คำลักษณนาม + คำนาม ส่วนภาษาไทยจะ
เรียงลำดับคำเป็น คำนาม + ตัวเลข + คำลักษณนาม

การใช้คำลักษณนามกับคำนามใหม่นั้น ในภาษาไทยไม่หลากหลายเท่าภาษาจีน คนไทยโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่มักมองข้ามการใช้คำลักษณนาม และจะใช้คำลักษณนามตามสะดวก อ้างอิงกับคำนามเดิมที่เคยใช้ ดูตามความนิยมในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษตามชื่อเรียกคำนามนั้นๆ เป็นคำลักษณนาม เช่น บล็อก โพสต์ ลิงค์ ไม่มีกฎเกณฑ์ใดๆ ในประเทศไทย มีสำนักงานราชบัณฑิตยสภากำหนดศัพท์บัญญัติที่ใช้ในสาขาวิชาต่างๆ และจัดพิมพ์เป็นพจนานุกรมเฉพาะทาง รวมทั้งพจนานุกรมคำลักษณนาม ซึ่งในจำนวนนี้ก็มีคำศัพท์ที่มาจากภาษาต่างประเทศด้วย เพื่อใช้อ้างอิงในการใช้ในเชิงวิชาการ แต่อย่างไรก็ดี หากศัพท์บัญญัติคำใดไม่เป็นที่นิยมใช้ ก็จะหมดความนิยมและเลิกใช้ไปในที่สุด การรวบรวมคำศัพท์เพื่อจัดทำพจนานุกรมดังกล่าวต้องใช้เวลานาน ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป ก็จะมีคำศัพท์ใหม่ๆ เกิดขึ้นมาแต่พจนานุกรมอาจไม่มีคำศัพท์ที่เกิดขึ้นมาในภายหลังที่จัดพิมพ์ได้จากการรวบรวมคำนามใหม่ พบว่า คำนามที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นเกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว พจนานุกรมคำลักษณนามอาจไม่ครอบคลุมการใช้คำลักษณนามกับคำนามเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงอาศัยการรวบรวมคำนามใหม่และการใช้คำลักษณนามกับคำนามเหล่านั้นจากสื่อต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามความนิยมใช้ ไม่มีมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ใดๆ ถือเป็นข้อจำกัดหนึ่งของงานวิจัยนี้

หากเปรียบเทียบกับภาษาจีนแล้ว การใช้คำลักษณนามกับ คำนามใหม่ในภาษาจีนมีความหลากหลายมากกว่าภาษาไทย และมีความ ยืดหยุ่นในการใช้มากกว่า อีกทั้งโครงสร้างทางไวยากรณ์ในการใช้ คำ ลักษณนามของภาษาจีนและภาษาไทยมีความแตกต่างกัน ผู้แปลจึงควร ตระหนักถึงความแตกต่างของการใช้คำลักษณนามในภาษาจีนและ ภาษาไทย การแปลคำลักษณนามที่ใช้ร่วมกับคำนามที่สื่อรูปลักษณต่างกัน รวมทั้งการแปลคำลักษณนามที่ใช้ในระดับภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ เพื่อที่จะได้เลือกคำลักษณนามที่เหมาะสมในการแปลและใช้ โครงสร้างภาษาที่มีคำลักษณนามประกอบคำนามได้อย่างถูกต้อง

ในฐานะที่ทำงานด้านการแปล ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้ แปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาจีนได้ตระหนักถึงความ เหมือนและความแตกต่างในการใช้คำลักษณนามของทั้งสองภาษาที่มีต่อ การแปล ทั้งในเรื่องคำและสัทพท โครงสร้างไวยากรณ์ ระดับภาษาที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนบริบทในการใช้ อีกทั้ง คำลักษณนาม ที่ใช้ในแต่ละภาษาก็สะท้อนถึงมุมมองของเจ้าของภาษานั้นที่มีต่อคำนาม เพื่อที่จะได้เลือกคำลักษณนามที่เหมาะสมในการแปล และใช้โครงสร้าง ภาษาที่มีคำลักษณนามประกอบคำนามได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแปล คำลักษณนามร่วมกับคำนามใหม่ที่ปรากฏอยู่ในงานต้นฉบับแปลรูปแบบ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในสังคมสมัยใหม่ที่มีเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

บรรณานุกรม

จรรยา วาณิชวิริยะ. (2549). *คู่มือลักษณะนามจีน-ไทย*. กรุงเทพฯ:วิทย์พัฒน์.

เจิ้งเยี่ยนผิง และ ตู้ซิวเหนียง. (2548). *คู่มือเรียนคำลักษณะนามในภาษาจีน*.
กรุงเทพฯ: วิถีเรียนรู้.

เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2541). *พจนานุกรมจีน-ไทย*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

นิตยา กาญจนะวรรณ. (2546). *ลักษณะนาม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*.
กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วาสนา พันธมงคล และ กฤษณา สุภาขร. (2554). *การศึกษาปัญหาการใช้
“ลักษณะนามจีนบอกปริมาณ” ในภาษาจีนของนักศึกษาไทย
กรณีศึกษา: นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 สาขาวิชาภาษาจีน
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี).*

การรถไฟฯขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย. *โครงการรถไฟฟ้า*. สืบค้น
19 กันยายน 2559, จาก
<https://www.mrta.co.th/th/MRTAproject/purpleLine.php>
กาญจนา นาคสกุล. *คลังความรู้ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา* สืบค้นเมื่อ
2558, จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=>
ลักษณะนามของคำว่าข้าง

บริษัท ขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (บีทีเอส). ระบบรถไฟฟ้า
บีทีเอส. สืบค้น 19 กันยายน 2559, จาก
<http://www.bts.co.th/corporate/th/02-system-route.aspx>

คลังศัพท์ไทย. Retrieved from <http://www.thaiglossary.org/>

ไทยรัฐฉบับพิมพ์. ศุภยทศศาสตร์คมนาคม 20 ปี “อาคม” ไฟเขียวรถไฟ
เร็วสูงวิ่งถึงสุราษฎร์. สืบค้น 10 กันยายน 2559, จาก
<http://www.thairath.co.th/content/717818>

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. นวัตกรรม
พร้อมใช้. สืบค้น 19 กันยายน 2559, จาก
<http://www.nectec.or.th/innovation/>

Collins English-Chinese Dictionary. Retrieved from

<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english-chinese>

Xinhua News Agency. Retrieved July 2014 – September 2016,
from <http://www.news.cn/english/>

Bangkok Post. Retrieved July 2014 – September 2016, from
<http://www.bangkokpost.com/>

- 褚佩如,金乃遼.(2002).*汉英对照汉语量词学习手册*.北京:北京大学出版社.
- 黄见德等.(1991).*西方哲学东渐史*.武汉:武汉出版社.
- 马建忠.(1898).*马氏文通*.商務印書館.
- 黎锦熙.(2007).*新著国语文法*:湖南教育出版社.
- 邱琼.(2010).汉、泰语中用于人的量词的异同.*红河学院学报*8(3).
- 徐妙珍.(2010).*汉泰语临时名量词对比与教学研究*:[硕士学位论文]:西南大学.
- 张赫.(2009).类型学背景下的汉泰语量词义系统对比和汉语量词教学.*世界汉语教学*(4):508-518.
- 张礼.(2009).*现代汉语语法.08年秋季学期面授资料*:暨南大学(1):10-11.
- 周静.(2008).*现代汉语语法.07年秋季学期面授资料*:暨南大学(1):17.